

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/545/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113211632
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kmeťová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113211632.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Kmeťovej a z členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a JUDr. Márie Jamriškovej PhD. v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o. so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika, IČO: 26 429 705, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4 proti žalovanej Y. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, W. R., o zaplatenie 1.545,48 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Brezno, č. k. 4C/296/2013-105 zo dňa 25. septembra 2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Okresného súdu Brezno, č. k. 4C/296/2013-105 zo dňa 25. septembra 2014
p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Brezno napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 1.545,48 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 1.545,48 Eur od 19.04.2009 do zaplatenia, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy 1.545,48 Eur od 25.08.2009 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 5,15 Eur do 90 dní od právoplatnosti rozsudku (prvá výroková veta) a zaviazal ju zaplatiť žalobcovi trovy konania za súdny poplatok za návrh vo výške 92,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 285,32 Eur na účet právneho zástupcu v lehote 90 dní od právoplatnosti rozsudku (druhá výroková veta). Žalobca si žalobou podanou dňa 28. 03. 2013 uplatnil voči žalovanej pohľadávku zo zmenky vo výške 1.545,48 Eur s príslušenstvom, pričom návrh podal na vyplnenom vzorovom tlačive A v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Návrh žalobca odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, vystavenej žalovanou dňa 25.11.2008 na zmenkovú sumu 1.545,48 Eur, na ktorej sa žalovaná zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku

vo výške 0,25% denne od 19.04.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". Žalobca tvrdil, že indosant predložil zmenku k zaplateniu, žalovaná t. j. vystaviteľka zmenky doposiaľ nezaplatila ani časť dlžnej sumy.

Súd vychádzajúc aj právneho názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho vysloveného v uznesení č. k. 43Cob/111/2014-79 zo dňa 15. 04. 2014, ktorým zrušil uznesenie okresného súdu v tejto veci č. k. 4C/296/2013-44 zo dňa 08. 01. 2014 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, postupoval podľa príslušných ustanovení Nariadenia, zaslal žalovanej tlačivo C spolu s

návrhom a prílohami vrátane kópie zmenky. Žalovaná sa k návrhu vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 04. 04. 2014, žiadala preskúmať zmenku, ktorá nebola predložená na Rozhodcovskom súde v Bratislave, na základe čoho mala byť exekúcia rozhodnutím OS zamietnutá. Zároveň žalovaná v rámci doloženého tlačiva C požiadala súd o nariadenie ústneho pojednávania.

Súd prvého stupňa s poukazom na čl. 5 ods. 1 Nariadenia odmietol žiadosť žalovanej o nariadenie ústneho pojednávania, ktoré v tejto veci by predstavovalo nehospodárny a neúčelný postup súdu, pričom poukázal aj na to, že žalovaná svoju žiadosť o nariadenie ústneho pojednávania nijako neodôvodnila a nenavrhol ani dôkazy, ktoré by bolo potrebné v konaní vykonať a ktoré by prípadne mohli odôvodniť nariadenie ústneho pojednávania vo veci. Súd prvého stupňa vyhlásil v tejto veci verejne rozsudok v zmysle § 115a a § 156 ods. 3 OSP bez nariadenia pojednávania dňa 25. 09. 2014.

Pri posúdení nároku žalobcu postupoval súd prvého stupňa s poukazom aj na právny názor odvolacieho súdu vyslovený vo vyššie uvedenom uznesení KS Banská Bystrica podľa čl. 5 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 7 ods. 1 a 3 a čl. 19 Nariadenia a nárok žalobcu z hľadiska hmotného práva posúdil podľa čl. 1 § 5 ods. 1, 2 a 3, § 10, § 11 ods. 1, § 17, § 33 ods. 1 a 2, § 48 ods. 1 a § 75 Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ).

Po zhodnotení zmenky predloženej v konaní žalobcom dospel súd prvého stupňa k záveru, že táto zmenka je platná a žalovaná ako zmenkový dlžník je povinná splniť svoj bezpodmienečný sľub, že zaplatí zmenkovú sumu aj s príslušenstvom. Nárok uplatnený v konaní žalobcom je v súlade so zmenkovou sumou uvedenou na zmenke vrátane príslušenstva (zmenkového úroku a zmenkovej odmeny). V čase vystavenia zmenky dlžník nemôže vedieť, kto bude jej majiteľom v čase splatnosti zmenky a musí si byť vedomý možnosti indosovania zmenky. Pokiaľ má zmenkový dlžník obavy s následkom prípadného indosovania zmenky, môže zmenku vystaviť s doložkou „nie na rad“ čo sa však v prejednávanej veci nestalo. Súd prvého stupňa tiež uviedol, že zákon dáva dlžníkom zo zmenky možnosť namietať, musia však aj preukázať, že zmenka bola pôvodne blankozmenkou a mala byť vyplnená ináč, teda že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím právom, čo sa však v tejto veci nestalo. Súd prvého stupňa tiež poukázal na úpravu zmenkového zákona čl. 1 § 17, kde zákon predpokladá, že pri indosovanej zmenke je posúdenie kauzálneho vzťahu a teda aj posúdenie otázky platnosti alebo absolútnej neplatnosti vystavenia zmenky pre rozpor s akýmkoľvek právnym predpisom pri indosovanej zmenke možný výlučne za splnenia podmienok uvedených v § 17 ZZŠ, žalovaná však takúto námietku nevzniesla.

Súd prvého stupňa z opatrnosti preveril aj námietku žalovanej týkajúcu sa tvrdenia, že o nároku žalobcu uplatňovanom v tomto konaní už malo byť rozhodnuté v rozhodcovskom konaní a následne malo byť exekučné konanie zastavené. Z identifikačných údajov žalovanej, ako aj z č. zmluvy uvedeného na pripojenej zmenke (6810140) zistil, že o nároku spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 6810140 a rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR17677/09 zo dňa 15. 02. 2010 bolo rozhodované v exekučnom konaní vedenom na OS Brezno pod sp. zn. 2Er 1455/2010. V exekučnom konaní OS žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením č. k. 2Er 455/2010-9 zo dňa 09. 11. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01. 12. 2010 zamietol z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý mal byť predmetom exekučného konania. Rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 17677/09 zo dňa 15. 02. 2010 však v tomto konaní nezakladá prekážku veci už rozhodnutej, pričom rozhodnutím súdu v exekučnom konaní došlo k určeniu nulitnosti exekučného titulu, teda uvedeného rozhodcovského rozsudku. Žalobcovi ako indosatárovi nič nebránilo uplatniť si svoj nárok zo zmenky, ktorá má pôvod v zmluve o úvere č. XXXXXX.

Súd prvého stupňa poukázal aj na prísne formálnu úpravu zmenkového práva, ktorá neumožňuje súdu bez podania námietok v zmysle § 17 ZZŠ skúmať ďalšie skutočnosti.

Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok z uplatnenej zmenky, ktorú nadobudol rubopisom je dôvodný, a preto jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel. O trovách rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalobcovi ako účastníkovi v spore úspešnému priznal plnú náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok z návrhu a trovy právneho zastúpenia, ktoré určil podľa príslušných

ustanovení vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Vzhľadom na finančnú hodnotu povinností uložených žalovanej súd v zmysle § 160 ods. 1 OSP predĺžil zákonom určenú lehotu splnenia uloženej povinnosti z 3 dní na 90 dní, aby poskytol žalovanej dostatok času na obstaranie prostriedkov na úhradu uložených povinností, prípadne na dohodu so žalobcom o vysporiadaní svojich záväzkov.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná a navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh žalobcu zamietne v plnom rozsahu.

Žalovaná namietala, že súd prvého stupňa nepostupoval v konaní správne. Tvrdila, že zmenku žiadala preskúmať z toho dôvodu, že táto zmenka jej nebola vôbec známa a to ani ako blankozmenka ani riadne vyplnená zmenka, tvrdila, že tlačivo na ktorom je zmenka samotná nikdy nevypíňala a ani nepodpisovala. Uviedla, že podpis na zmenke sa síce veľmi podobá na vlastný podpis žalovanej, takúto zmenku však nikdy reálne sama nepodpísala a jej vôľa tiež nikdy nesmerovala k prejavu podpísať takúto zmenku. Žalovaná tvrdila, že podpísala len úverovú zmluvu, nie však zmenku. Namietala tiež, že zmenka súvisí a vznikla zo spotrebiteľského vzťahu, v ktorom žalovaná nemala možnosť ovplyvniť znenie úverovej zmluvy. Súd prvého stupňa mal tento spor posudzovať ako spotrebiteľský a prihliadnúť aj na neprijateľné podmienky, ktoré samotná zmluva obsahuje. Podľa žalovanej nie je možné jednoducho zmenku oddeliť od úverovej zmluvy a od spotrebiteľského právneho vzťahu, z ktorého vzišla. Zmenka je podľa nej absolútne neplatná, a to s poukazom na § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko ju nepodpísala. Namietala tiež, že súd prvého stupňa mal vec prejednať na ústnom pojednávaní, ktoré však nevytýčil, čím žalovanej ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom.

Žalobca sa k odvolaniu žalovanej vyjadril písomným podaním zo dňa 18.11.2014 a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V pomerne dlhom vyjadrení k odvolaniu žalobca uviedol, že si uplatnil nárok zo zmenky ako cenného papiera, ďalej citoval z uznesenia KS Banská Bystrica ako súdu odvolacieho sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, ktoré bolo vydané skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu a potvrdzuje nárok žalobcu.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací vec prejednal podľa § 212 ods. 1 a §214 ods. 2 OSP v senáte bez nariadenia pojednávania, pričom podľa § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 OSP bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa v tejto veci dostatočne zistil skutkový stav a zistené skutočnosti správne právne posúdil, keď návrhu žalobcu vyhovel v plnom rozsahu. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvého stupňa bez toho, aby zopakoval celé jeho odôvodnenie a bez toho, aby citoval všetky ustanovenia právnych predpisov, z ktorých súd prvého stupňa pri posúdení tejto veci vychádzal.

Podľa § 120 ods. 1 Zák. č. 99/1966 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP), účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Odvolací súd súhlasí s postupom súdu prvého stupňa, ktorý vo veci nenariadil pojednávanie. Konanie podľa Nariadenia je písomné, súd môže nariadiť ústne pojednávanie ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niekto z účastníkov konania. Pokiaľ súd dôjde k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu nie je pojednávanie potrebné, nie je povinný ho nariadiť, ani keď o to žiada niektorá zo strán. Pri posudzovaní žiadosti žalovanej o nariadenie pojednávania v tejto veci súd prvého stupňa správne vychádzal z vyjadrenia žalovanej zo dňa 28. 08. 2014, v ktorom žalovaná uviedla, že žiada o preskúmanie zmenky, ktorá nebola predložená na rozhodcovskom súde v Bratislave, na základe čoho bola exekúcia žalovanej zamietnutá. Súd prvého stupňa námietku žalovanej preveril a z pripojeného

spisu OS Brezno sp. zn. 2Er 1455/2010 okrem iného tiež zistil, že predmetom bol návrh spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. ako oprávneného na vykonanie exekúcie voči žalovanej ako povinnej na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 17677/09 zo dňa 15.02.2010. V uvedenom exekučnom súd návrh exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, nakoľko dospel k záveru, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol o žalobe spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. proti žalovanej bola neplatná, a pokiaľ rozhodca svoju právomoc odvodil z takto neplatne uzavretej doložky, nie je možné rozhodnutie rozhodcovského súdu považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou.

Z rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 17677/09 zo dňa 15.02.2010 však vyplýva, že žalobca POHOTOVOSŤ, s. r. o. predložil rozhodcovskému súdu aj zmenku, ktorú vystavila žalovaná dňa 25. 11. 2008. V rozhodcovskom konaní teda zmenka predložená bola, žalovaná neuviedla žiadne iné námietky voči zmenke. Podpisom zmenky zmenkový dlžník potvrdzuje svoj sľub, že zaplatí zmenkovú sumu osobe, ktorá v čase predloženia zmenky na platenie je majiteľom zmenky. Osoba, ktorá zmenku podpísala sa považuje za vystaviteľa zmenky bez ohľadu na to, kto vyplnil samotné tlačivo zmenky.

Súd prvého stupňa preto nepochybil, keď nariadenie ústneho pojednávania v tejto veci považoval za nehospodárne a neúčelné s prihliadnutím aj na to, že žalovaná svoju žiadosť o nariadenie pojednávania nezdôvodnila a nenavrhol ani dôkazy, ktoré by na tomto pojednávaní mali byť vykonané. Zo strany súdu prvého stupňa preto nedošlo k odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom.

Len samotné tvrdenie žalovanej, že zmenku nepodpísala, nepostačuje na zmenu rozhodnutia okresného súdu. Účastníci konania musia svoje tvrdenia aj preukázať, teda predložiť alebo navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaná ani v odvolaní nenavrhol vykonať dokazovanie na preukázanie svojho tvrdenia, predneseného až v odvolaní, že zmenku nepodpísala.

Žalovaná potvrdila uzavretie Zmluvy o úvere č. XXXXXXX s obchodnou spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s. r. o. ako s veriteľom. Táto Zmluva o úvere bola podpísaná dňa 25.11.2008 a žalovaná svojim podpisom potvrdila, že s obsahom tejto zmluvy vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú uvedené na zadnej strane zmluvy súhlasí. Okrem iných dojednaní vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je pod čl. 17 uvedená Dohoda o vyplnení zmenky, z ktorej okrem iného vyplýva, že dlžník vystavil ako vystaviteľ zmenku na zabezpečenie peňažného záväzku z tejto úverovej zmluvy. V zmenke je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy s tým, že podľa dohody zmluvných strán vyplní zmenkovú sumu na zmenke remitent (veriteľ zo zmluvy o úvere) najskôr v deň, keď sa stane dlh z úverovej zmluvy splatným. Uvedené zistenie spochybňuje tvrdenie žalovanej v odvolaní, že jej vôľa nikdy nesmerovala k prejavu podpísať zmenku.

Odvolací súd zhodnotil skutočnosti zistené dokazovaním vykonaným súdom prvého stupňa, najmä že žalovaná v písomnom vyjadrení nenamietala, že zmenku nepodpísala, tvrdenie, že v rozhodcovskom konaní zmenka predložená nebola je vyvrátená textom rozhodcovského rozsudku, vo všeobecných obchodných podmienkach v úverovej zmluve, ktorú žalovaná podpísala je tiež uvedená dohoda o vyplňovacom práve k zmenke, ako aj to, že podpis žalovanej na zmenke pri bežnom porovnaní je rovnaký ako jej podpis na iných listinách založených v spise. Za takto zisteného skutkového stavu by tvrdenie žalovanej, že zmenku nepodpísala, mohlo preukázať len znalecké dokazovanie, náklady na ktoré by znášal účastník konania, ktorý by bol v konaní neúspešný. Ako už bolo uvedené, samotná žalovaná takéto dokazovanie nenavrhol, nenavrhol ani iné dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, že zmenku nepodpísala.

Súd prvého stupňa postupoval správne aj v tom, že pri posudzovaní nároku žalobcu zo zmenky neposudzoval vzťah medzi žalobcom ako zmenkovým veriteľom a žalovanou ako zmenkovou dlžníčkou ako vzťah spotrebiteľský. Zmenka predstavuje abstraktný platobný záväzok vystaviteľa a obsahuje jeho povinnosť zaplatiť určitú sumu uvedenú na zmenke právoplatnému majiteľovi zmenky, ktorým je v súčasnosti žalobca, ktorý nadobudol zmenku indosáciou od jej pôvodného majiteľa (obchodnej spoločnosti Pohotovosť s. r. o.). Základom každého zmenkového vzťahu je spravidla existencia reálneho

majetkového vzťahu, ktorý vo vzťahu k zmenke nazývame vzťahom kauzálnym (príčinným), pohľadávka vyplývajúca zo zmenky je však od kauzálneho vzťahu nezávislá, tieto dva právne vzťahy sú právne oddelené, preto hovoríme o tzv. abstraktnom platobnom záväzku vystaviteľa. V tejto súvislosti je dôležité ust. § 17 Zák. č. 191/1950 Zb., na ktoré poukázal v odôvodnení rozsudku aj súd prvého stupňa. Podľa úpravy § 17 ZZŠ ten, kto je žalovaný zo zmenky môže voči majiteľovi zmenky uplatňovať námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných záväzkoch voči skorším majiteľom zmenky iba v prípade, ak preukáže, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na škodu dlžníka. Žalovaná žiadne takéto námietky v konaní nevzniesla. Žalobca si uplatnil právo zo zmenky ako indosatár, a preto nie je povinný preukazovať v tomto konaní existenciu záväzkového vzťahu, v súvislosti s ktorým bola zmenka vystavená (v tomto prípade vzťah vyplývajúci z úverovej zmluvy uzavretej medzi Pohotovosť s. r. o. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou). Predmetom sporu nie je nárok z úverovej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky a nadobudla charakter zmenky na platenie. Odvolací súd nesúhlasí so žalovanou v tom, že nie je možné zmenku oddeliť od úverovej zmluvy a od spotrebiteľského právneho vzťahu, v súvislosti s ktorým bola zmenka vystavená.

Na základe uvedených záverov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 150 ods. 1 OSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorý si vo vyjadrení k odvolaniu uplatnil právo na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 71,37 Eur bez DPH a 8,04 Eur bez DPH režijný paušál, ako odmenu za úkon právnej služby vyjadrený k odvolaniu. Odvolací súd má za to, že vyjadrenie žalobcu k odvolaniu vypracované jeho právnym zástupcom nie je v tomto prípade možné považovať za účelne vynaložené trovy konania. Žalobca v rozsiahlom 4-stranovom vyjadrení citoval podstatnú časť uznesenia KS Banská Bystrica ako súdu odvolacieho vo veci odvolania žalobcu proti rozsudku okresného súdu v obdobnej veci, v ktorej bol nárok žalobcu súdom prvého stupňa zamietnutý. Ide zrejme o text, ktorý žalobca podáva v takýchto veciach, preto odvolací súd nepovažuje tieto trovy za účelne vynaložené a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania za úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu žalovanej nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.